

'Opera is niets voor mij!'

Mylou Mazali over haar muzikleven en Musis Sacrum

In de maandelijkse rubriek 'Muziekluk' wil altvioliste en auteur Ewa Maria Wagner graag veelzijdig over Baarn vertellen in de context van muziek: over natuur, mensen, plekken, gebeurtenissen, concerten, gebouwen en over geschiedenis of toekomst – alles in betrekking tot Baarn en met oog voor verdieping. Ditmaal Musis Sacrum en Mylou Mazali.

Ewa Maria Wagner

De naam Musis Sacrum roept bij vele Baarnse gemengde gevoelens op. Zeker nu het omstreken plan voor de verbouwing van de Speeldoos regelmatig opsteekt, rijt de herinnering aan het schitterende gebouw dat eind 1928 op de Nicolaas Beetslaan tot stand kwam en in 1976 harteloos gesloopt werd, oude wonden open. In tegenstelling tot de situatie nu waren de financiën destijds snel op orde en de aankoop van de grond in het Pekingbos verliep onder gunstige voorwaarden. Ik kijk naar de data en het duizelt me van de bedrijvigheid: in april 1928 werd de eerste steen gelegd door de echtgenote van burgemeester L.E.J. van Reenen, en in oktober van hetzelfde jaar werd er al de eerste voorstelling gespeeld. Het allereerste concert werd gegeven door het Utrechts Stedelijk Orkest.

Geïntereerd zoek ik op het internet naar muziekprogramma's en musici, vind al gauw zwart-wit foto's waar ondanks een chique allure het publiek somber gekleed is. Tenor Michel Gobets valt op, hij zong niet alleen in Verdi's Requiem, mijn favoriet, maar ook in vele verschillende muziekproducties die in de jaren dertig in Musis Sacrum gespeeld werden. Zijn naam zegt me weinig, terwijl ik informatie over hem opzoek, galmen de beginnaten van het zojuist genoemde stuk al door mijn hoofd. Gobets kwam uit een Amsterdams joods gezin. Zijn kleurrijke en amoreuze leven stopte op het hoogtepunt van zijn muzikale kunnen toen hij in juni 1943 werd opgepakt en naar Westerbork afgevoerd. Er zijn bewijzen dat hij daar verder concerten gaf. Probeerde hij op die manier te overleven? In januari 1944 werd hij vandaar met een transport naar Theresienstadt gedeporteerd. Ook hier redde muziek zijn leven, gedurende acht maanden wist hij er de gruwel van zich af te houden. Voor welke muziek koos hij? Of hebben de nazi's de muziek bepaald? Hij werd opnieuw verplaatst, naar concentratiekamp Sachsenhausen, van daar naar zijn eindstation: Dachau. Overal wist hij dankzij het zingen te overleven totdat hij

ziek werd en 20 april 1945, een maand voor zijn veertigste verjaardag en kort voor de bevrijding, aan tyfus overleed. Niet gemarteld, niet vermoord maar geveld door ziekte.

Is Musis Sacrum afgebroken vanwege de afgrijpselijke herinneringen aan de oorlog? Met de Speeldoos brak in 1975 een nieuwe tijd aan die nu alweer aan vernieuwing toe is want vandaag dromen de Baarnse over een cultuurhuis op de Brink. Geen overbodige luxe volgens de lokale partij VoorBaarn maar noodzaak. Mylou Mazali, operazangeres, presentatrice en culturele organisator zet zich sinds kort met haar muzikaal-liberale hart voor deze partij in. „Ik begrijp nog steeds niet hoe Musis Sacrum uit Baarn kon verdwijnen”, zegt ze en gooit expressief haar handen omhoog als we in gesprek komen. „Baarn verdient een rijk cultureel leven! De stroom bezoekers zal de belangen in het dorp bevorderen als de Speeldoos – of moet ik zeggen de Kroon – in het centrum komt te staan.”

Behalve VoorBaarn staat je naam vooral voor muziek en opera, hoe is je carrière begonnen?

„Als je me als kind naar een voorstelling had willen meenemen dan zou ik hebben geroepen: opera is niets voor mij! Mijn ouders waren niet muzikaal maar ik hield wel van optreden. Ik kon ter plekke gek doen alleen om ze aan het lachen te krijgen. Ik hoor ze nog zeggen: wat moet er ooit worden van dit meisje. De liefde voor muziek komt denk ik van mijn oma. Toen ze zwanger was van mijn moeder, kreeg ze een oproep voor Westerbork maar besloot onder te duiken. Ze kreeg mijn moeder in de onderduik. Na de bevrijding, in 1945, ging ze terug naar haar woning in Den Helder en bezocht adressen waar ze haar meubels achtergelaten had. Ze belde doodleuk aan de deur, 'hallo daar ben ik weer, ik heb voor de oorlog bij u mijn gasfornuis ondergebracht. Mag ik dat nu terug hebben?' Nou, mensen trokken vlug de deur op een kier zodat oma niet naar binnen kon kijken en logen dat de Duitsers helaas alles meegenomen hadden. Zo ging het door totdat oma bij de mensen kwam waar ze haar piano achtergelaten had. Die zagen haar en riepen: 'wat fijn dat u weer terug bent, kom binnen, hier staat uw Bischops&Sons piano'. Die piano staat nu in mijn huis, als herinnering aan mijn Joodse wortels en het begin van de muziek in mijn leven.”

Heb je op het conservatorium gestudeerd?

„Ik was met een studie Spaans en Hebreeuws begonnen toen mijn vriendje me een advertentie toonde: De Nationale Opera in Amsterdam was op zoek naar figuranten voor de opera Don Carlos. Ik heb me subiet aangemeld. De eerste dag liep ik er via de artiesteniging naar binnen en wist het meteen: dat wil ik in mijn leven doen! Tijdens de repetities imiteerde ik de zangers. De baszanger Pieter van der Berg, hij is nu 97, betrapte me erop en werd mijn allereerste zangleraar. Vol enthousiasme zette ik mijn talen- in zangstudie om en ging naar het conservatorium, het voelde als thuis. Maar ik was te ongeduldig, terwijl mijn stem net op gang kwam deed ik auditie bij het koor van de New Israeli Opera in Tel Aviv en tot mijn verbazing werd ik aangenomen. Nou Pieter was er helemaal niet blij mee maar hij liet me gaan. Na één jaar in het koor dacht ik de eerste stap in mijn solo-carrière gezet te hebben maar zo werkt het

niet. Terug in Nederland moest ik opnieuw ontzettend mijn best doen om mijn eigen stem te vinden.”

En is het gelukt?

„Jazeker!”, roept Mylou, haar ogen vonken, enthousiasme schittert door haar woorden. „Ik heb het conservatorium afgerond, aan wedstrijden meegedaan en ben bij een Duitse artiestenagencietuurt terechtgekomen. Mijn doorbraak kwam in het Festspielhaus in Baden-Baden, daarna volgden meerdere opdrachten in Duitsland. Maar op een dag kwam ik na een hele dag repetitie terug in mijn hotelkamer in Saarbrücken, keek naar de foto's van mijn ouders, mijn man en ons hondje en brak in tranen uit. Wilde ik zo'n leven? De Duitse operafamilie was er voor even, na een productie ging iedereen weg en ik kon elders opnieuw beginnen...”

Heb je heimwee gehad?

„Stel je voor, toen ik in Duitsland was droomde ik van de Hema! Soms ging ik helemaal uit Saarbrücken naar Amsterdam om drie uur thuis te zijn en dan weer terug, idioot... Dat werkte dus niet. Maar in Nederland kreeg één solist per vijf jaar werk. Zo goed was ik niet, mij ontbrak het aan discipline en ik besefte dat ik er nooit bij zou horen. Wat nu? Natuurlijk heb ik het geprobeerd, zelfs het koorleven weer opgepakt maar het was 't niet. Ik raakte gefrustreerd. Mijn man en ik gingen toen een weekendje naar Rome, in het hotel zag ik een flyer: leden van het Romeinse Operakoor gaven soloconcerten op historische locaties. We gingen naar een kerkje waar ze deze avond soleerden. Toen ik dat zag bedacht ik: dat ga ik in Nederland doen. En zo begon ik weer zin in de muziek te krijgen.”

Was het een nieuw concept?

„In Nederland kon je naar een opera gaan maar er bestonden geen concerten waar je naar operafragmenten in één concert kon luisteren. Ik bedacht een versnelde formule: zes opera's met verhaal en hoogtepunten in een avond. Mijn project heb ik Opera Per Tutti genoemd, ik begon in de Vondelkerk in Amsterdam. Naast mijn rol als gastvrouw zong ik met vier bekende solisten mee, het was een enorm succes, totdat corona kwam.”

En daarna?

„Ik doe het niet meer. Ik woon al 28 jaar in Baarn, onze zoon heeft – als het goed is – vandaag het eindexamen op het Baarnsch Lyceum gehaald, mijn man is helikopterpiloot bij de Koninklijke Luchtmacht geweest en werkt nu voor het ministerie van Defensie. Ons leven is vervuld maar mijn stem is na de vernietigende coronaperiode over het hoogtepunt heen. Tijd om op een andere manier voor muziek op te komen, vandaar mijn actieve rol bij VoorBaarn. Ik zing nog steeds maar verleg de focus op het sociale aspect van mijn beroep. Trots ben ik op mijn nieuwe muziekreeks zomerconcerten Muziek in de Koepel in de Baarnse Pekingtuin. Vanaf zondag 12 juni tot 14 augustus, iedere zondag om 15.00 uur zullen er niet alleen grote namen maar ook jong talent en bekende musici uit Baarn optreden. De toegang is gratis en na drie kwartier muziek is er gelegenheid voor een meet&greet. Komt allen, zo halen we samen de muziek alsnog dicht bij de Brink!”

■ Mylou Mazali met haar hond Junior. „Baarn verdient een rijk cultureel leven, met een theater in het centrum.”

Hans Velthuis